

ISSN:1306-3111

e-Journal of New World Sciences Academy
2012, Volume: 7, Number: 1, Article Number: 1C0495

NWSA-EDUCATION SCIENCES

Received: March 2011

Accepted: January 2012

Series : 1C

ISSN : 1308-7274

© 2010 www.newwsa.com

İbrahim Tercan

Senem Sakarya

Ahmet Naci Çoklar

Selcuk University

ibrahimtercan@hotmail.com

senemsakarya@hotmail.com

ahmetcoklar@selcuk.edu.tr

Konya-Turkey

**ÇOCUKLARIN GÖZÜYLE ONLARIN İNTERNET KULLANIM PROFİLLERİ VE AİLELERİN
GETİRDİĞİ SINIRLAMALAR: ANAMUR İLÇE ÖRNEĞİ**

ÖZET

Bu çalışma, ilköğretim öğrencilerinin İnternet kullanımını konusundaki profillerinin belirlenmesi ve onların görüşleriyle ailelerin kullanım konusundaki aldıkları tedbirlerin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Nicel yöntemle desenlenen bu araştırmada, 2010-2011 öğretim yılında Mersin ili Anamur İlçesinde bulunan 463 ilköğretim öğrencisinden geliştirilen anket ile veri toplanmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin İnterneti haftada bir veya birkaç kez, en çok evde kullandıkları, evde kullanım yeri olarak en çok kendi odalarında kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Aileler açısından ilgilenen birey olarak anne-baba-abi-abla dışındaki bireyleri ifade etmişlerdir. Aile içerisinde ise en çok baba sonrasında ise anne gösterilmiştir. Alınan tedbir açısından ailelerin kendi başına kullandırmama, sürekli denetim altına alma, aile koruma şifresi gibi çok sayıda tedbiri aldığı ve çok sayıda tedbiri aynı anda kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Aileler, İnternet ve Çocuk,
Anne-Baba Denetimi, İnternet Kullanım Sıklığı,
İnternet Kullanım Amaçları

**THE INTERNET USE PROFILES OF THE CHILDREN AND THEIR FAMILY LIMITATIONS
ON INTERNET FROM CHILDREN'S PERSPECTIVES: ANAMUR SAMPLES**

ABSTRACT

This study has been performed to determine the profiles of the primary school children on internet usage and the precautions their families have taken. With the research designed quantitative method, the information has been gathered by making an inquiry which was improved from 463 primary school children from two different primary schools in Anamur, Mersin in 2010 - 2011 education semester. At the end of the research it has been seen that the school children are using internet once or a few times in a week and they are mostly using internet at home especially in their own rooms. In conclusion, it has been seen that the families have taken a lot of precautions like family code, not allowing using on their own and a continuous control on their children.

Keywords: Families, Internet and Child, Parent Controls,
Frequencies of Internet Use, Aims of Internet Use

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

İnternet, birçok bilgisayar sisteminin birbirine bağlı olduğu, dünya çapında yaygın olan ve sürekli büyüyen bir iletişim ağıdır. İnsanların her geçen gün gittikçe artan üretilen bilgiyi saklama, paylaşma ve onlara kolayca ulaşma istekleri sonrasında ortaya çıkmış bir teknolojidir. Bu teknoloji sayesinde insanlar bilgiye kolay, ucuz, hızlı ve güvenli bir şekilde ulaşmaktadır.

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin ürünleri olan bilgisayar ve internet, bireylere bilgiye erişim ve iletişim anlamında geniş bir özgürlük sağlamaktadır. Geçmişte bilgiye ulaşmada kitap, dergi gibi basılı kaynaklarla birlikte bu kaynaklara ulaşabildiğimiz kütüphanelerden yararlanırken, günümüzde bilgisayar ve internet üzerindeki web sayfalarında yer alan bilgilerden ve sanal kütüphanelerden faydalanmaya başladık. Benzer şekilde, iletişim amacıyla kullandığımız telefon hatları, artık yerini büyük oranda cep telefonlarına ve internet üzerinden gerçekleştirilen yazılı ve sesli iletişime bırakmıştır.

Çocukların oyunlarını, öğrencilerin ödevlerini ve yetişkinlerin çalışma yaşamında değişiklikler yaratan bilgisayar ve internet teknolojileri, her teknolojinin hayatımıza girişinde yaşandığı gibi tehlike ve yararları da beraberinde getirmiştir. İnternet, gazete ve televizyonlardan takip ettiğiniz gibi özellikle çocuklarımız için çoğu zaman endişe verici bir ortam halini almaya başlamıştır.

Her teknolojinin kullanımında olduğu gibi internetin kullanımında da ailelerin görüşleri ve tutumu öncelikli önem taşımaktadır. İnternetin kullanımı ile ilgili ilköğretim düzeyindeki çocukların ailelerinin görüşlerini belirlemek için yapılan bir araştırmada, ailelerin güvenlik konusunda habersiz olmakla birlikte, interneti ekonomik bir ortam olarak gördüklerine ve internetin akademik başarıyı artırdığına ve çağdaş yaşamın gerekliliği olduğuna inandıkları sonuçlarına ulaşılmıştır. Araştırmanın bir diğer önemli sonucu ise, ailelerin internetin aile ilişkilerini olumsuz etkilediğine inanmadıklarıdır [7].

Hayatımızın vazgeçilmez bir teknolojisi olan interneti, her teknoloji gibi yapısında barındığı tehlikelerden dolayı çocuklarımıza yasaklamamız ve onları bu teknolojinin olanaklarından mahrum etmemiz doğru bir yaklaşım değildir. Aile olarak, çocuğunuzu internetin tehlikelerinden korumanın ilk adımı, bu teknolojinin nasıl bir yapı ve işleyişe sahip olduğunu bilmeniz, diğer bir ifadeyle sizin de bu teknolojiyi temel düzeyde kullanmayı öğrenmenizdir.

1.1. Araştırmanın Amacı (The Aim of the Survey)

Bu araştırmanın önemi çocukların İnternet kullanım profillerinin belirlenmesi ve ailelerin çocuklar üzerinde getirdiği sınırlamaların belirlenmesidir. Bu amaca yönelik olarak aşağıdaki sorulara yanıtlar aranmıştır.

- Öğrenciler interneti ne sıklıkta kullanmaktadırlar?
- Öğrenciler interneti en çok nerede kullanmaktadırlar?
- Öğrenciler evde bilgisayarı en çok hangi ortamda kullanılmaktadır?
- Öğrencilerle İnternet kullanımı konusunda en çok kimler ilgilenmektedir?
- İnternet kullanımı konusunda ailelerin kontrol amaçlı başvurduğu yöntemler nelerdir?

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Günümüzde internetin vazgeçilmez bir ihtiyaç haline gelmesi ile her birey gibi çocuklarımızda kendilerini internet dünyası içinde

bulmaktadırlar. Ödev yapmak, arkadaşları ile haberleşmek, bilgilerini paylaşmak gibi birçok nedenle interneti kullanmaktadırlar. Bu derece etkili bir aracı çocuklar kullanırken istemedikleri içeriklerle karşılaşmaları kaçınılmazdır. Bu durumda "aileler çocuklarını istenmeyen içeriklerden korumak için neler yapmalıdır?" sorusu ortaya çıkmaktadır. Bu amaçla ailelerin alabileceği birçok tedbir vardır. Bu çalışma ailelerin aldığı tedbirleri çocukların gözü ile belirlemesi açısından önem taşımaktadır.

3. YÖNTEM (METHOD)

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma evreni, veri toplama aracı, verilerin toplanması ve analizi açıklanmıştır.

3.1. Araştırmanın Modeli (Research Model)

Betimsel bir çalışma olan bu araştırma, tarama modelindedir. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen varolan bir durumu varolduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır [6]. Öğrencilerin İnternet kullanımı konusunda görüşleri ile ailelerine yönelik değerlendirmeleri tarama modeli ile ortaya konmuştur.

3.2. Evren ve Örneklem (Universe and Sample)

Araştırma evrenini 2010-2001 öğretim yılı Mersin ili Anamur İlçesinde öğrenim gören ve bilişim teknolojileri dersini alan ilköğretim öğrencileri oluşturmaktadır. Evrenin büyüklüğü nedeniyle örneklem alınmıştır. Basit rastsal örnekleme yöntemi ile ilçedeki devlet okullarından ikisi seçilmiş (Vakıfbank Atatürk İÖO ve Şükrü Köymen İÖO) bu okullardaki tüm 4,5,6,7 ve 8. öğrencilerine anket uygulanmıştır.

3.3. Veri Toplama Aracı ve Verilerin Toplanması (Data Gathering Tool and Gathering Data)

Öğrencilerin internete yönelik profillerini belirlemek ve aileler içerisinde en çok kimlerin onlarla bu konuda ilgilendiklerini ve onların üzerinde hangi sınırlamalar getirdiklerini belirlemek amacıyla araştırmacılar tarafından bir anket geliştirilmiştir. Gerekli sayıda çoğaltılan araştırma verileri araştırmacılar tarafından çoğaltılarak öğrencilere uygulanmıştır.

3.4. Verilerin Analizi (Analysis of Data)

Öğrencilerin betimsel istatistikleri ile verdikleri yanıtların tamamının analizi için yüzde ve frekans değerleri kullanılmıştır. Verilerin analizinde Microsoft Excel programından yararlanılmıştır.

4. BULGULAR VE YORUM (FINDINGS AND INTERPRETATIONS)

Bu bölümde araştırmaya katılan öğrencilerin demografik bilgileri ve araştırma alt amaçlarına yönelik bulgular verilerek yorumlanmıştır. Toplam 463 öğrenci ile gerçekleştirilen araştırmaya katılan öğrencilerin demografik bilgileri Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin demografik bilgileri
Table 1. Demographic characteristics of students

		f	%
Cinsiyet	Kadın	236	51,0
	Erkek	227	49,0
	Toplam	463	100
Sınıflar	4. sınıf	62	13,4
	5. sınıf	130	28,1
	6. sınıf	56	12,1
	7. sınıf	97	21,0
	8. sınıf	118	25,5
	Toplam	463	100
e-posta hesabı	Var	265	57,2
	Yok	198	42,7
	Toplam	463	100

Tablo 1 incelendiğinde, öğrencilerin yaklaşık olarak eşit bir cinsiyet dağılımına sahip oldukları, buna karşın sınıf açısından 5, 7 ve 8. sınıf öğrenci sayısının 4. ve 6. sınıf öğrencilere oranla daha fazla olduğu görülmektedir. Öğrencilerin %57.2'si (265) e-posta adresine sahip değilken, %42.7'si (198) e-posta adresine sahip olmadığını ifade etmiştir.

4.1. Öğrencilerin İnternet Kullanım Sıklıkları (Frequencies of Students' Internet Use)

Öğrencilerin İnternet kullanım sıklıkları öğrenim gördükleri sınıflara göre analiz edilmiş, bulgular Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Öğrenim gördükleri sınıflara göre öğrencilerin internet kullanım sıklıkları

Table 2. Frequencies of students internet use according to their acquired education classes

	4. sınıf		5. sınıf		6. sınıf		7. sınıf		8. sınıf		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Kullanmıyorum	20	32,3	19	14,6	6	10,7	7	7,2	7	7,2	60	13,0
Hergün	4	6,5	12	9,2	3	5,4	12	12,4	12	12,4	45	9,7
2-3 günde bir	7	11,3	31	23,8	13	23,2	21	21,6	21	21,6	103	22,2
Haftada bir	22	35,5	46	35,4	25	44,6	46	47,4	46	47,4	196	42,3
Ayda bir	9	14,5	22	16,9	9	16,1	11	11,3	11	11,3	59	12,7
Toplam	62	100	130	100	56	100	97	100	97	100	463	100

Tablo 2 incelendiğinde, sınıf düzeyine bakılmaksızın öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun (%42,3) haftada bir kez İnternet kullandığı görülmektedir. Öğrencilerin %22.2'si interneti 2-3 günde bir kullandıklarını belirtmişlerdir. Buna karşın her gün kullanan öğrenci oranı %9.5'te kalırken, hiç kullanmayan öğrenci oranı ise %13 olarak ifade edilmiştir. Öğrencilerin büyük bir oranının haftada bir veya birkaç kez kullandıkları söylenebilir. Diğer yandan kullanmayan veya ayda bir gibi çok nadir kullanan öğrenciler de bulunmaktadır.

Yapılan araştırmada, öğrencilerin bilgisayarını eğlence ve öğrenme amacıyla kullandıkları, bilgisayar başında yaklaşık 2 saat zaman geçirdikleri ve öğrencilerin oyunlarla ilgili programlara daha fazla ilgi duydukları ortaya çıkmıştır. Yapılan araştırma ile öğrencilerin bilgisayar başında geçirdikleri zaman paralellik göstermektedir. Bu oran ilköğretim II. kademe öğrencilerinde 1 ile 3 saat arasında değişim göstermektedir [3].

4.2. Öğrencilerin İnterneti En Çok Kullandığı Yer (The Place Where Students' Use the Internet Most)

İlköğretim öğrencilerine interneti en çok nereden kullandıkları sorulmuştur. Bu soruya verilen yanıtlar aşağıda verilmiştir (Tablo 3).

Tablo 3. Öğrencilerin interneti en çok kullandığı yer
(Table 3. The place where students' use the internet most)

	f	%
Ev	182	39,3
İnternet Kafe	98	21,2
Okul	96	20,7
Diğer	87	18,8
Toplam	463	100

Öğrencilerin en çok internete bağlandıkları ortam 182 öğrenci ile (%39.3) ev olmuştur. Bu oranı İnternet kafe (%21.2) ve okul (%20.7) izlemiştir. Diğer seçeneği (anne-babasının işyeri, akrabalarının evi vb.) ise %18.8 oranı ile son sırada yer almıştır.

TUİK'in yapmış olduğu 18 Haziran 2010 araştırma sonuçlarına göre; Bilgisayar kullanılan yerler; %70 ile ev, %31,3 ile işyeri, %17,5 ile İnternet kafe, İnternet kullanılan yerler ise; %62,8 ile ev, %31,6 ile işyeri, %20 ile İnternet kafe olarak sıralanmaktadır. Elde ettiğimiz veriler, TUİK verilerini destekler niteliktedir [10].

Öğrencilerin yarıdan fazlasının bilgisayar kullanmayı öğrendikleri yer olarak ev ortamı bulgu olarak ortaya koyulmuştur [9]. Bunun yanında yine ev gibi bilgisayar kullanımının sağlandığı bir diğer ortam okuldur. Öğrencilerin yine büyük bir kısmı ev dışında bilgisayar kullanmayı okulda öğrenmişlerdir. İlköğretim II. kademe öğrencilerinin büyük bir kısmının evde ve okulda bilgisayar kullandığı saptanmıştır. İnternet kafelerde bilgisayar kullanma oranı, evde ve okulda bilgisayar kullanma oranına göre oldukça düşük düzeydedir.

4.3. Öğrencilerin İnterneti Evde Kullandığı Yer (Place Where Students Use the Internet at Home)

Evde İnternet kullanan öğrencilere interneti nerede kullandıkları sorusu sorulmuş, Tablo 4'teki yanıtlar alınmıştır.

Tablo 4. Öğrencilerin evde interneti kullandığı yerler
Table 4. Place where students use the internet at home

	f	%
Evde İnternet yok	159	34,3
Kendi Odasında	153	33,2
Salon gibi ortak kullanım alanında	72	15,6
Anne veya babasının odasında	6	1,3
Diğer yerler veya taşınabilir bilgisayar	73	15,4
Toplam	463	100

Öğrencilerin %34,3'ü evinde bilgisayar bulunmadığını bildirmiştir. Diğer yandan evinde bilgisayar olan öğrencilerin yarıya yakını ise (153 öğrenci) bilgisayarlarının kendi odalarında olduğunu ifade etmiştir. Ortak kullanım alanında internete bağlanan öğrenci sayısı ise 72'dir. Mutfak gibi diğer yerler ile taşınabilir bilgisayar kullandıklarını belirten öğrenci sayısı ise 73'tür. Anne-babasının odasında İnternete bağlanabildiğini söyleyen öğrenci ise sadece 6'dır.

4.4. Öğrencilerle İnternet Kullanımı Konusunda En Çok Rehberlik Eden Kişiler (Those Who Guide Students Most About the Use of İnternet)

Öğrencilere yöneltilen bir diğer soru ise "Size İnternet kullanımı konusunda en çok kimler rehberlik etmektedir? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)" şeklinde bir soru yöneltilmiştir. Öğrencilerin birden fazla seçenek işaretleyebildikleri bu sorudan elde edilen analiz sonuçları ise aşağıdaki gibidir (Tablo 5).

Tablo 5. Öğrencilerle İnternet kullanımı konusunda en çok rehberlik eden kişiler

Table 5. Those who guide students most about the use of İnternet

	f	%
Diğer	173	37,4
Baba	125	27,0
Anne	99	21,4
Abi	86	18,6
Abla	74	16,0

İnternet kullanımı konusunda çocuklarla ilgilenen bireylerin sorusuna çocukların büyük bir kısmı bilgisayar öğretmeni, İnternet kafe sahibi, arkadaşları gibi aile içerisinde yer almayan diğer bireyleri işaret etmiştir. Aile içerisinde ilgilenen bireyler olarak ilk sırada baba (%27) ifade edilirken, bunu sırası ile anne (%21.4), abi (%18.6) ve abla (%16) izlemektedir. Burada anneye karşın babanın ve ablaya karşın abinin ön plana çıkması erkeklerin bilgisayar kullanım becerileri ile açıklanabilir.

Intel'in yapmış olduğu bir araştırma sonucuna göre; son bir ay içerisinde bilgisayar kullandınız mı sorusuna verilen cevaplarda erkekler %84,9, kadınlar %58,3 evet cevabı vermişlerdir [5]. Bu açıdan bakıldığında zaman erkeklerin kadınlara oranla bilgisayar kullanımına daha fazla zaman ayırdıkları görülebilir. İlköğretim 6., 7. ve 8. sınıflarda öğrenim görmekte olan kız ve erkek öğrencilerin internete haftada bağlanma süreleri arasında anlamlı farklılık bulunmuştur [4]. Buna göre özellikle internete 10 saat üzerinde bağlanan erkek öğrencilerin oranı kız öğrencilerin oranından daha fazladır. Bu bulgu da erkeklerin bilgisayar kullanım oranlarının rehberlik düzeylerini etkilediği sonucunu desteklemektedir. Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü tarafından yapılan araştırmada da özellikle aile üzerinde etkin denetim rolü bulunan ve az olduğu belirlenen annelerin siber farkındalık bilincini geliştirme yollarının aranması önerilmektedir. Annelerin eğitim düzeylerinin düşük olması ülkemizin büyük sorunlarından biri olan kız çocuklarının okula gönderilme oranlarının düşük olmasıyla da ilişkili olduğu düşünülmektedir [1].

4.5. Öğrencilere Göre Ailelerin İnternet Kullanımına Kontrol Altına Alma Amacıyla Tercih Ettiği Yöntemler (According to Students, the Methods Which are Preferred by Families in Order to Take the Use of İnternet Under Control)

Evlerinde veya başka bir ortamda İnternet kullanımına izin verilen toplam 403 öğrenciye ailelerinin İnternet kullanımı konusunda hangi sınırlama yöntemlerini tercih ettikleri sorulmuş, verilen yanıtlar doğrultusunda aşağıdaki sonuçlar ortaya konmuştur (Tablo 6).

Tablo 6. Ailelerin internet kullanımı konusunda aldığı tedbirler
(Table 6. Precautions that the families take about the use of internet)

	F	%
Kendi başıma kullandırmıyorlar	389	96,5
Sürekli beni denetliyorlar	388	96,3
Aile koruma programı (filtre) kullanıyorlar	372	92,3
Siteleri yasaklıyorlar	367	91,1
Belirli saatlerde (akşam 7-8 arası gibi) kullandırıyorlar	308	76,4
Kullanım süresini (1 saat gibi) kısıtlıyorlar	282	70,0

En çok alınan tedbirlerin ise sırası ile %96,5 ile kendi başına kullandırmama ve sürekli öğrenciyi denetleme %96,3 şeklinde olduğu görülmektedir. Bu tedbirleri sırası ile %92,3 ile aile koruma/filtre programlarının kullanımı, %91,1 ile girilebilecek sitelerin yasaklanması tedbirleri takip etmektedir. En az başvurulan son iki tedbir %70'ten fazla olmakla beraber belirli saatlerde kullanıma izin verme ve kullanım süresini kısıtlama tedbirleri olmuştur. Ailelerin çocukları için aldıkları tedbirlerin çok fazla oranda olması, tüm tedbirlerin birlikte alındığı şeklinde de yorumlanabilir. Yani öğrencilerin ifadelerine göre aileler çocuklarına site girişini yasaklarken, belirli saatlerde ve belirli bir süre ile giriş izni veriyor olabilirler. Ayrıca kullandıkları bilgisayar da büyük bir olasılıkla aile koruma programı kullanırken, aynı zamanda onları denetlemektedirler.

5. SONUÇLAR (CONCLUSIONS)

Yapısal anlamda denetlenemeyen yapısı ile internet, kişilik oluşum dönemlerinde olan çocuklar açısından sunduğu tehlikeler içerikler barındırmaktadır [8]. Çocukların denetimi konusunda yasal sorumluluk sahibi olan ailelerin bu sorumluluğunu yerine getirebilmeleri için bu tehlikelerin farkında olmaları ve bir takım önlemleri almaları gerekmektedir. Bu kapsamda çocukların İnternet kullanım bilgileri ile aile içerisinde çocuklarla en çok ilgilenen bireyler ve aileler tarafından İnternet kullanımı konusunda çoğunlukla başvurduğu yöntemler araştırılmıştır. İlköğretim düzeyinde 4. Sınıftan 8. sınıfa kadar öğrenim gören 463 öğrenciye uygulanan anket aracılığı ile araştırmadan aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

- Öğrenciler öğrenim gördüğü sınıfa bakılmaksızın, büyük bir oranda İnterneti haftada bir veya birkaç kez kullanmaktadırlar. İnterneti hiç kullanmayan öğrencilerin bulunması da dikkat çekicidir.
- Öğrenciler İnterneti en çok evlerinde kullandıklarını belirtmişlerdir. Bunu İnternet kafe ve okul takip etmiştir. Bunun haricindeki yerlerde de İnternet az oranda olsa da kullanılmaktadır.
- Evde İnternet kullanılan yer incelendiğinde öğrencilerin bir kısmı evde İnternet bulunmadığını belirtmiştir. Evde İnternet bulunduğunu belirten öğrencilerin büyük bir bölümü ise kendi odasında İnterneti kullandığını ifade ederken, salon gibi ortak bir kullanım alanında kullanan öğrenci oranı bu kullanımı takip etmiştir. Bir kısmı ise taşınabilir bilgisayar nedeniyle yerden bağımsız kullanabildiğini belirtmiştir.
- Öğrencilere İnternet kullanımı konusunda en çok anne-baba-abi-abla haricindeki kişiler rehberlik etmekte, onlarla ilgilenmektedir. Aile içerisinde en çok ilgilenen kişilerin sırası ile baba, anne, abi ve abla şeklinde bir ilgilenme sırası ifade edilmiştir.

- Aileler tarafından alınan tedbirler ise kendi başına kullandırmama, öğrenciyi denetleme, filtre program kullanma, site yasaklama, süre ve saat kısıtlaması getirme gibi tedbirlerin alındığı öğrenciler tarafından ifade edilmiştir.

NOT (NOTICE)

Bu çalışma, 22-24 Eylül 2011 tarihleri arasında Elazığ'da düzenlenen "(ICITS-2011) 5. Uluslararası Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Sempozyumu"nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

1. ASAGEM - Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü, (2008). İnternet Kullanımı ve Aile Araştırması, Ankara: İsmat Yayıncılık.
2. Downes, T., (2002). Children's and Families' Use of Computers in Australian Homes. Contemporary Issues in Early Childhood, Volume 3, Number 2
3. Gökçearslan, Ş., (2005). İlk ve Ortaöğretim Öğrencilerinin Evde Bilgisayar Kullanımına İlişkin Öğrenci ve Veli Görüşleri. Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
4. Gültutan, Ş., (2007) İlköğretim 6., 7. Ve 8. Sınıf Öğrencilerinin İnternet Kullanma Alışkanlıkları Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, ANKARA
5. INTEL - Türkiye Araştırması (2009). Ekim 2009 Türkiye Bilgisayar Kullanım ve Tutum Araştırması - Ekim, 2009 Erişim Adresi : http://www.chip.com.tr/konu/intel-turkiye-yi-arastirdi_16402.html
6. Karasar, N., (2005). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
7. Odabaşı, H.F., (2005); "Parent's Views on the Internet Use", The Turkish Online Journal of Educational Technology - TOJET. 4:1.
8. Odabaşı, H.F., Kabakçı, I. ve Çoklar, A.N., (2007). İnternet, Çocuk ve Aile. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
9. Özkan, E., (2010) İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinin Bilgisayar-İnternet Kullanım Durumlarının Değerlendirilmesi (Uşak İli Örneği) Yüksek Lisans Tezi. Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar.
10. TÜİK - Türkiye İstatistik Kurumu, (2010). 2010 Yılı Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması Sonuçları - Ağustos 18, 2010, Erişim Adresi : <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=6308>